

splavali po Ščavnici, pa prehude suše in predolgotrajnega dežja ter „mrzlega cukra“ iz oblakov nas Bog obvaruj! — 2. Narodno-gospodarsveno tudi nekaj napredujemo. G. Žager, posestnik parnega mlina v Biserjanah, je začel s hmeljem. Radovedni smo, kako se bo pri nas to obneslo. Želimo obilnega blagoslova temu novemu podjetju priljubljenega narodnjaka. — Vrli narodni trgovec g. J. Farkaš si je postavil krasno trgovino, da bi poleg njega in gosp. Korošaka stežka sbhajal nemškutarski trgovec. Imamo v župniji troje mlinov z žago, Žagerjev, Mariničev v Slaptincih in Košarjev v Terbegoveih. Štejemo dve pekariji, Žagarjevo in Kreftovo. Mesarijo imamo na Jamni. Dva slikarja, jamički Košar in Roškar na Kokolajnsaku slikata kapele in lepšata hiše, doma in daleč naokoli. Pipar Ivo Košar dela veselje tobakarjem. Vsakdanjih obrtnikov: krojačev, mizarjev itd. je pa skoro v vsaki vasi dovolj. Torej vidite, da nismo mnogo odvisni od tujih ljudi. Temu se pa čudimo, kako si v tako premožni fari ne omislijo strojev za obdelovanje polja itd., kakor to store murski poljanci. Stroj res stane, a se prihrani z njim dosti delavskih moči, za delavce pa itak slaba gre. Istotako bi še ena parna mlatilnica ne bila odveč (eno ima Žnidarič v Žihlavi). Kar pa ni odobravati, to je preobsežno posekavanje gozdov. Res gre trda za drva in les in za denar, a toliko gozdov v zgolj trgovinske namene pri nas ni. Stakim posekavanjem se bodo polja in gorice izpostavile vremenskim nezgodam, kajti čim rečji so gozdovi, tem gosteja je toča; vrh tega pa kmalu niti za domačo rabo ne bo dovolj leša. Kjer se pa že kaj poseka, naj se z nova nasadi. Po gozdovih in ob zgrajah raste toliko mladih drevesc, hrastov, bukev itd. Ne zane-marite jih, marveč jih čuvajte in gojite; ob gotovem času vam bodo prav prišla. — V Seliščih si g. Lasbacher dela celi „omnibus“, trgovino namreč, kjer lahko prodaj vse, dobiš pa tudi vse; še cementna tovarna je v tem posloju. Z narodno-gospodarskega stališča bi pozdravljali ta „omnibus“, a vendar nam ne ugaja. Lepa je ta hiša, vsepolno slovenskih in tudi pobožnih napisov je na nji, celo kapelica je prizidana k bramam, v gredah pa stoji veliki križ; a kaj, kaj, ko je pa vse to le, da bi ljudje tem rajši nosili denar tje; notri v bramam je namreč že vse pognusila in poslinila ptujška krota, ki ima s pobožnostjo in narodnostjo vbogomalo opraviti. Pravijo, da je v tem hramu na tucate te nesnage. G. Lasbaher, kaj pa če vam ta „gnūs“ zidovje spodje! Nedavno vam je itak že hudo cvrnalo. „Štajerc“ še nikomur ni prinesel trajne sreče.

(Konec prihodnjic)

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovensko društvo v Mariboru, politično društvo za Spodnje Štajersko, priredi dne 28. t. m. svoj občni zbor v Narodnem domu v Mariboru. Začetek ob 3. uri popoldne. Vzpored: I. Govor državnega in deželnega poslanca Robiča o državnem zboru, govor državnega in deželnega poslanca dvornega svetnika dr. Plojca o razmerju med Avstrijo in Ogrsko. II. Poročilo odborovo. III. Volitev novega odbora. IV. Slučajnosti. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Iz šole. Na mariborskem učiteljskem se bo vršil v šolskem letu 1905/6 učni tečaj za meščanske učitelje. — Začasni učitelj g. Anton Nerat v Šoštanju je napravil v Gorici izpit usposobljenosti za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom.

Poročil se je dne 22. t. m. g. dr. Jožef Rakež, zdravnik v Šmarji pri Jelšah z gđ. Ebnerjevo. Bilo srečno! — Poročil se je g. Vek. Hladek, uradnik Primorske banke na Šušaku, z gđ. Olgo Žižkovo, hčerko dr. Ant. Žižka iz Vojnika. — V Lju-

bljani se je poročil c. kr. davčni pristav v Brezicah g. Fr. Gala z gđ. Pelagijo Cesarjevo.

Odlikovanje. Upokojeni profesor veronauka tržaške c. kr. nemške realke in naš štajerski rojak č. g. Jakob Gomilšak je imenovan častnim konzistorijalnim svetnikom tržaško-koperske škofije.

Mariborske novice. Hlapec F. Resch v Mariboru je dobil zaradi nenravnosti dve in pol leta težke ječe.

Posilinemški Cafuta, sin veleposestnika Cafuta iz Dravc pri Ptuj, se je seznanil dne 27. aprila t. l. v Mariboru z neko slaboznano žensko po imenu Josipina Herzer iz Gradca. Ker je imel preveč denarja, začel je z njo popivati po gostilnah. V zahvalo zato mu je pa Herzer ukradla mošnjo s 600 K. Pri obravnavi dne 18. t. m. je bila zaradi tega obsojena na tri leta težke ječe.

Nedeljski počitek. Štajerska namestnija v Gradcu je z odlokom od dne 16. maja izdala nova določila glede nedeljskega počitka v trgovski hobotih, ki omejujejo nedeljsko delo: Peki smejo delati najdalje do 10. ure popoldne in delo začeti zopet ob 10. uri zvečer. Slaščičarji, medicarji smejo izdelovati blago ob nedeljah od 6. ure zjutraj do 1. ure popoldne. Prodaja je dovoljena med 16. sept. in 30. aprila ves dan, v ostalem letnem času pa od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne in od 4. do 7. ure zvečer. Mesariji po vsej deželi, izvzemši Gradec in Maribor, od 5. ure zjutraj do 10. ure dopoldne. Pobjati živino je ob nedeljah prepovedano. Briveem je ob nedeljah dovoljen posel od 6. ure zjutraj do 12. ure opoldne. Trgovine so v Mariboru odprte od pol 7. do pol 11. ure dopoldne, v krajih z nad 6000 prebivalci, Celje, Trbovlje itd. od 6. ure zjutraj do 11. ure dopoldne. Po krajih, kjer nimajo 6000 prebivalcev, je posel v trgovinah dovoljen ob nedeljah od 6. ure zjutraj do 12. ure opoldne; v krajih, kjer se vrši božja služba, morajo med mašo biti trgovine zaprte. — Ta naredba je bila že minulo nedeljo v veljavi.

Vinarji in sadjarji ter viničarji, pozor! Od 19. do 24. junija se bo vršil na mariborski vinarski in sadjarski šoli poletni tečaj za vinarstvo in sadjarstvo. Tečaja se lahko udeleži 40 oseb. Prošnje za sprejem se naj pošljejo do 1. junija ravnateljstvu šole. Istočasno se vrši tudi viničarski tečaj, katerega lahko obiskuje 20 oseb. Natančnejši pogoji so razvidni iz razglasa med inserati v zadnji številki.

Svojega novorojenega otroka je vrgla v Dravo. 22 letna Marija Caf, posestnikova hči pri Sv. Juriju ob Ščavnici, se je v ponedeljek, dne 22. t. m. sama javila sodišču v Mariboru, da je dne 16. t. m. svoje dete ženskega spola, katero je porodila ob cesti blizu Slap, takoj po porodu vrgla v Dravo. Svojo krivdo opravičuje s tem, da so jo doma črtili radi tega, ker je bila v blagoslovljenem stanu in jo slednjič zapodili od hiše. Ker se pa ni upala rediti otroka, ga je vrgla v Dravo. Zdaj jo je slaba vest gnala preč sodnika.

Slivnica pri Mariboru. V naši okolici so se pred kratkim pogosto pojavljale tatvine. V noči na 18. t. m. je bilo pokradeno pri trgovcu Loh in oskrbniku Zwettlerju. Sumilo se je, da kradejo cigani. Tudi iz Jelovec pri Kamnici je prišlo poročilo, da so pokradli cigani pri posestniku Hladeju in Siraku. Orožništvo je slednjič prijelo ciganko Terezijo Kokoš, pri kateri so našli večji del ukradenih rečij. Ciganom se je posrečilo uiti.

Nagloma umrl je v Gradcu mizar Mat. Podrošan iz Dobruše. Dobili so ga mrtvega v postelji.

Za slaboumnega so spoznali tehnika Fr. Pleschintschnika, ki se je ustrelil v Poljčanah in potem pri sodnji izpovedal, da ga je nekdo oropal. Prepeljali so ga v Feldhof.

Sv. Ilj v Slov. gor. Lepe razmere so na nemški šoli! Kako se trudijo za te ljube

otroke — ne morebiti, da bi se kaj naučili, temveč, da imajo veliko prostega časa. Zdaj imajo šolo zaprto že drugi teden. Med otroki so našli neko nalezljivo bolezen — in hajd z njimi domu! Čudno je pa to, da na slovenski šoli ni te bolezni in se pouk po navadi nadaljuje. Ali je nemška šola vsa okužena? Ali kje tiči vzrok? Zakaj pa slovenske šole ne zaprejo? Neumni stariši slovenski, ki imate otroke v taki šoli, ali še ste vedno slepi?! Sliši se, da bomo v kratkem zopet voljili, zdaj samo v I. razredu!

Šentiljska „kobača“ poka. Minulo soboto se je vršil v Mariboru nemški shod, na katerem je znani Girstmajer napadel vodstvo „Südmarke“ zaradi zidanja nemške kobače v Št. Ilju. Rekel je, da stane stavba 20.000 goldinarjev, da pa je tako nerodno zidana, da nihče noče v njo zahajati. Gostilničar niti ne more najemnine plačati. Vsa reklama nič ne pomaga! Ko bi bila kobača zidana pri železniški postaji, bilo bi veliko boljše. Nemci so pri zidanju te kobače gotovo računali na Slovence, da bodo ti obiskovali gostilno. Toda od šentiljskih Slovencev ni nobeden tako neumen, da bi zahajal v to gostilno, ko pa imajo izvrstne slovenske gostilne na razpolago. V Št. Ilju so zavedni Slovenci, ne pa nemčurske šleve!

Radeckijev junak umrl. Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. se nam poroča: V občini Zagorec je umrl 8. t. m. po dolgotrajni, mučni bolezni Janez Tikvič, imejitelj zlate kolajne I. vrste za hrabrost. Rajni je bil rojen od tu pristojnih starišev v Jarenini dne 24. junija l. 1821. V vojski z Lahi l. 1848. se je tako hrabrega izkazal, pregnal je namreč s tremi možmi cel oddelek Lahov, da ga je odlikoval slavni vojskovodja Radecki z zlatim križem I. vrste. Gospod župnik so mu govorili lep nagrobni govor. Bodi mn lahka domača zemljica, katero je tako hrabro branil.

Pri Sv. Boltenu v Slov. gor. je obolelo mnogo otrok na ošpicah.

V Ljutomeru je umrl dne 22. t. mes. ondotni nemški odvetnik dr. J. Namesnig.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Že davno zaželjena uravnava Pesnice lepo napreduje; delo se izvršuje jako vestno. Te dni se v občini Cvetkovci in Osluševci dogotovi eden izmed najvažnejših prekopov ter se Pesnici izroči spet en del novega toka. Povodom te otvoritve priredi vodstvo uravnave svojim delavcem svečanost dne 28. maja t. l. popoldne po večernicah na vrtu gosp. J. Kovačeca v Osluševcih. Istotako vabimo vse prijatelje k obilni udeležbi, da se skupno poveselimo čina, ki je spet en korak v našem gmotnem napredku. — Občani.

V Poljčanah je odprl trgovino z mešanim blagom narodni trgovec g. Franc Vodenik. Priporočamo ga vsem zavednim Slovincem. Svoji k svojim!

Lešnice pri Ormožu. Umrla je nenadoma Urša Kociper, rojena Šaruga v 74. letu. V nedeljo, dne 14. t. m. je bila pokojnica še pri sv. maši, opravila postno spoved ter zvečer še skubala svojim večerjo in z njimi večerjala. Ob 9. uri se je vlegla in mirno zaspala v Gospodu. Bila je v obče priljubljena in spoštovana. Blag nji spomin!

Notarijat v Gornji Radgoni. Narodni naši nasprotniki so si izmislili zopet nov udarec. Okrajni odbor gor. radgonski in obč. zastop mesta Radgone sta poslala na ministrstvo prošnjo, naj se notarijat v Gor. Radgoni odpravi. Ves okraj šteje okoli 13.000 prebivalcev. K notarju v Gor. Radgoni pa so hodile tudi stranke iz ljutomerskega in lenarškega okraja, posebno pa slovenski kmetje iz radgonskega okraja, ki nočejo plačevati tolmača nemškemu notarju v Radgoni. Toda znani Wratschko meni, da notarja ni treba. To bi bila za nas škoda v narodnem in gospodarskem oziru. Notarja ne plačajo ne država, ne dežela, ne občine, marveč stranke same, ki bi morale hoditi v druge okraje, ako se opusti notarijat v Gor. Radgoni. Da je to storil okr. načelnik Wratschko, se toliko ne čudimo, pač pa, da se

je baje tudi c. kr. okrajni glavar ljutomerski izrekel zato, naj se notarijat opusti. Ljudstvo je vsled tega jako razburjeno. Videli bomo, ali bo de vlada poslušala davkoplačevalce ali naše nasprotnike.

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročila ravnokar trgovska tvrdka I. Perdan v Ljubljani kot prispevek od razprodaje družbenih užigalic znatno svoto 1000 K. Razprodaja družbenih užigalic lepo napreduje in do naša družbi trajne dohodke. Pozivljamo torej slovensko občinstvo, da kupuje le užigalice družbe sv. Cirila in Metoda.

Veteranom je dovolilo deželno bramb. ministrstvo nositi orožje, če prosijo društva za to. Werndlove puške z bajonetom in pasom se dobijo v dunajskem arzenalu za 4 K.

Letošnji jesenski manevri se bodo vršili na Gornjem Štajerskem in na Krasu.

Posesnik-rezervist piše z dežele: Skoraj vsi rezervisti smo dobili pozivnice na 28dnevne orožne vaje, in sicer na dan 13. junija. Večina je kmečkih posesnikov in sicer takih, ki so edini moški pri hiši. Te vaje se imajo vršiti v času največjega kmečkega dela, ob košnji in žetvi ter sploh, ko imajo kmetje najnujnejša opravila. To nas bo hudo zadelo. Kdo bo spravil seno in žito, če bodo ženske in otroci sami doma? Hud udarec je za gospodarja, če mora ob najnujnejšem kmečkem delu izostati cel mesec od doma. Veliko pridelkov se bo popolnoma uničilo, oškodovani pa bodo vsi. Kdo bo plačal škodo in preživel družino in živino čez zimo? Na to ne misli v 20. stoletju nihče. Da bi kdo najel tujega delavca, to je pa v današnjih razmerah izključeno. Kje bo dobil denar, da ga plača, ko sam nima nič! Zato pa bodi pred vsem skrb naših poslancev, da se olajša kmečkemu stanu to strašno breme in da se za orožne vaje dobi vsaj drug čas!

Potres po Slovenskem. V torek, dne 23. t. m. popoldne so čutili na Spodnjem Štajerskem in Kranjskem precej močan potres. Iz Sevnice se javlja: Danes 23. maja ob 2. uri 18 minut kratek potresni sunek, a močan. Prišel je od zahoda. — Tudi v Celju je bil $\frac{3}{4}$ na 3 popoldne močan potres. Prvi sunek je trajal 7 sekund. Smer od vzhoda proti zahodu. V sredo zjutraj ob 12 uri 39 minut se je čutil zopet močan sunek.

Celjske novice. Še enkrat opozarjamo občinstvo iz celjske okolice na veliki koncert „Celjskega pevskega društva“, ki se vrši na praznik vnebohoda dne 1. junija 1905. — V Gosposki ulici se je pripetila dne 19. majnika 1905 velika nesreča. Prestrašil se je konj, ki je bil vprežen v voz, naložen s pohištvom, ter zdirjal po ulici. Redar Gračner je hotel konja zadržati, pri tem pa je padel in prišel pod kolo. Dobil je težke poškodbe.

Volitve v okrajni zastop celjski. Proti vpisanju volilcev za okrajni zastop celjski pri zadnji volitvi se je vložil ugovor od slovenske in nemške strani. O tem se je dne 17. t. m. razpravljalo pri upravnem sodišču, ki je sledeče razsodilo: Med volilce bi bil moral biti vpisan g. župnik Zupančič iz Gotovelj, izčrtati pa bi se bila morala gospa Zangger, potem gg. Fazarine in Koželj. Zadnja dva plačujeta s svojimi ženami skupaj zadosti davka za volilce v veleposestvu, opravičen pa je samo eden od obeh zakoncev voliti. Po tem takem so Slovenci za en glas na boljšem.

Celjski sodni tajnik dr. pl. Ducar je zahteval, kakor je našim bralcem znano, od občine Svetina pri Celju, z nemškim dopisom poročila v neki pravdi. Župan Jelenc mu je dopis vrnil, ker ga ni razumel, in prosil slovenskega dopisa. Nato je sodnik Ducar ponovil zahtevo v nemškem jeziku in pritožil se zoper županstvo pri okrajnem glavarstvu v Celju. Zaradi te stvari interpeliral je gospod poslanec dr. Ploj s tovariši vodjo pravosodnega ministrstva v državnem zboru in pristavil naslednji dodatek: To je zopet slučaj, kako c. kr. uradniki najnavadnejše jezikovne pra-

vice slovenskega prebivalstva na Spodnjem Štajerskem namenoma kršijo.

Dol pri Hrastniku. Tukajšnji župnik g. Anton Veternik si je v četrtek, dne 18. t. m. pri padcu težko poškodoval nogo. Ne polzki poti mu je izpodletela leva noga tako nesrečno, da si je zlomil obe kosti nad gležnjem. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

V Štorah bodo dobili vodovod. Komisjski pregled zato se je že vršil. Govori se, da bo de vodovod že do letošnje jeseni gotov.

V Babnem pri Celju, kjer križa velenjska železnica cesto, so se v torek, dne 16. t. m. splašili v pivovarski voz vpreženi konji ter zdirjali po tiru. Tovorni vlak je zadel ob voz in ga zdrobil. Voznik s konjema je ostal nepoškodovan, dočim je težak, ki je sedel zadaj na vozu, nevarno poškodovan.

Trbovlje. V Retju je umrl 82 letni Jakob Železnik p. d. Očkun. Bil je hišni posesnik ter si z varčnostjo pridobil lepo premoženje. Zapušča vdovo in dva otroka. N. v. m. p.!

Vrli teharski možje, ali kako znajo nemškutarji lagati. Kakor vas oni sedaj cenijo, tako jim vrnite, ko vas bodo potrebovali. Ko je bilo 14. t. m. zborovanje v Žalcu, se je tja peljalo 40 vrlih in zavednih Teharčanov na treh vozovih. En voz, „parizar“, okrašen s smrekami in slovenskimi trobojnicami, peljan od dveh parov čilih konjičev, je nekaterim nemškutarjem tako pamet zmešal, da niso naštel več kot 15 vdeležnikov: 9 čevljarjev in 6 hlapcev, kakor je poročal nek list, kojega se imenovati nečemo. Dasi mi dobre hlapce spoštujemo in se jih ne sramujemo, vendar moramo resnici na ljubo povedati, da ni bilo tedaj navzočega nobenega hlapca; voznik, ki je vozil, bil je vrli narodnjak veleposestnik Jožef Kač. Navzočih je bilo res nekaj čevljarjev, za kar pa jim bodi izrečena prisrčna zahvala in objednem prošnja, da drugi ob enakih prilikah pripeljajo polnoštevilno svoje tovariše v našo družbo, ki je v Žalcu štela dva veleposestnika, 8 volilcev 2.- in 28 volilcev 3. razreda, tedaj 38 slovenskih teharskih volilcev, kojim je veliko ljubši pošten rokodelc kot še tako bogat pa napuhnen privandranec.

Za teharsko cerkev. Da bi ne nastalo nemara nezaupanje do cerkvenih računov, naprošeni smo, da svojo trditev o vrlem narodnjaku g. Pečnaku v toliko popravimo, da za cerkev ni zapustil nobene svote.

Iz Vidma ob Savi se poroča: Dne 22. t. m. je od kapi zadet umrl gospod Jože Kunej, sodnijski uradnik v Krškem, gostilničar in posestnik na Vidmu, star okolu 35 let. Bil je mož tihega značaja, ugleden in je vzival splošno spoštovanje. Bil je svoj čas tudi že dve leti v bogoslovju. Zapustil je soprogo brez otrok.

Planina. Vodovod bomo dobili, seveda bomo imeli za to tudi večje občinske doklade. — Tudi bi ne bilo slabo za nas in za nekatero sosednje občine, ako bi dobili ekspozičuro c. kr. okrajnega glavarstva na Planino. — Tudi sodnije si želijo nekateri, kar bi bilo posebno dobro, ker tako marsikateri zamudi sedaj s potom na sodnijo cel dan. — Smilil se mi je nekoč dobjsanski gospod Pulko s svojo ženo in tovarišico, ker je bezgal po planinskem trgu in iskal voznika, da bi ga peljal k sodnijski obravnavi, ker je tožil neko deklico, ki ga je baje razžalila, pa prišel je revež prepozno in je bil kontumaciran. Ta si gotovo tudi želi, da bi bila sodnija na Planini.

Ali je Zidani most na Slovenskem ali v rajhu? Pač res čudno, kako skrbi na slov. Štajerskem finančna uprava za naš Slovence. Na Zidanem mostu ob kranjski meji, kjer ni o Nemcih ne duha ne sluha, prodaja v trafiki na kolodvoru tobak in druge stvari prodajalka, ki pravi na slovenske zahteve: „Kann nicht slovenisch!“

V Brežicah so krški in reihenburški orožniki 18. t. m. zaprli 14 oseb v zapore ta-

mošnjega okrajnega sodišča. Med njimi je tudi neka stara žena, ki hodi po bergljah; menda je nagovarjala ali celo vodila celo tatinsko družbo, ki je izršila več vlomov. Nekateri izmed teh tatov so roparji in požigalci. Dne 9. t. m. je pogorela hiša Antonije Pleterski v Vidmu. Orožnika Schweiger in Gril sta pa dognala, da so zločinci posestnici Pleterski in Nošan umorili, ju oropali in potem hišo zažgali. Doslej so zaprli že 21 oseb.

Delavci pri uravnavi Savinje. Pri uravnavi Savinje pri Sv. Petru v Savinjski dolini so to leto izkopali 50.000 m³ šote in jo zvozili na jeze. Akordna dela se oddajajo po 60—80 vinarjev za 1 m³. Marljiv in pridni delavci si lahko zaslužijo 2—4 K na dan. Potrebno orodje, lopate, vozičke, odre itd. da stavbeno vodstvo. Delavce sprejema gosp. Rok Grengo na stavbenem prostoru. Vsak tuj delavec mora prinesiti seboj delavsko knjigo.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Pri sv. Jožefu pri Celju je umrl minoli četrtek dne 18. t. m. veleč. g. superior Ivan Macur, rojen leta 1846. v Podsredi. Rajni je bil znan kot izvrsten pridigar. Pogreb se je vršil minulo soboto ob asistenci mnogo duhovnikov in veliki množici ljudstva. N. v. m. p.!

Razpisana je župnija Kapele pri Brežicah do 27. junija 1905.

Za provinciala usmiljenih bratov štajerske provincije je imenovan dosedanji provincial p. Leitner.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 16., 17. in 18. maja smo prvokrat slovesno obhajali češčenje presv. Rešnjega Telesa. Udeležba je bila vse tri dni nepričakovano velika. Celi dan so pobožno molili in prepevali, posebno veliko jih je prejelo ob tej priložnosti sv. zakramente.

Društvena poročila.

Bralno in pevsko društvo Maribor priredi vrtno veselico povodom otvoritve vrta v „Narodnem domu“ dne 1. junija t. l. Vzpored: 1. Petje mešanega zbora: a) Naša zvezda, A. Nedved. b) Da sem jaz ptičica, G. Ipavic. c) Gospodov dan, H. Volarič. d) Slovo od domovine, A. Leban. e) Pri zibel, H. Volarič. f) Le pevaj ptičica, H. Volarič. g) Ob tamburici, J. Čirič. 2. Med posameznimi pevsкими točkami svira prvokrat narodna godba mariborska. 3. Različne zabave, kakor šaljiva pošta, srečolov, streljanje itd. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: za nede 40 v, za ude 20 v. K obilni udeležbi vabi najljubdeje odbor. Veselica se vrši pri vsakem vremenu.

Velika narodna veselica v Mariboru. Znani slovenski skladatelj Aljaž je uglasbil Gregorčičevo pesem „Domovini“ ter jo podaril pripravljavnemu odboru. Skupne pevske vaje mariborskih pevcev bodo od 7. junija naprej vsako sredo in petek. Pripravljavni odbor je že pričel jako marljivo z delom. Iz tega sklepamo, da bo veselica še mnogo lepša, kakor ona pred dvema leti. Po celem Narodnem domu v vsakem kotu bo videl obiskovalec nekaj novega, zanimivega. Izmed prireditvev izdamo danes samo prireditve „Trgovskega kluba“, ki hoče narediti krasne izložbe, in pa prireditve vrlih Rušanov, ki nam hočejo nuditi letos nekaj popolnoma novega in nas še bolj očarati, kakor predlansko leto s svojo planinsko kočjo. Dne 2. julija t. l. se bomo torej zbrali Slovenci od blizu in daleč v krasni palači „Narodnega doma“, da se skupno nekaj uric veselimo, da pa tudi istočasno položimo mal dar domu na altar, kajti čisti dobiček je namenjen naši dični družbi sv. Cirila in Metoda.

Pevska društva pridejo v Maribor. Za veliko svečanost v Mariboru sta obljubili svoje sodelovanje pevski društvi iz Jarenine in Sv. Lenarta v Slovenskih goricah. Posnemajte!

Dvajsetletnica „Družbe sv. Cirila in Metoda“ bo letos. Praznujmo ta jubilej. Vsak zaveden Slovenec naj poseže v žep in naj položi dar naši šolski družbi, da bo ob dvajsetletnici mogla poročati o ugodnem denarnem stanju. Nemci so te dni nabrali stotisočake za „Schulverein“, in Slovenci za „Družbo sv. Cirila in Metoda?“

Podružnica „Slovenskega čebelarškega društva“ pri Sv. Benediktu v Slovenskih gorah šteje že 25 udov. Na podučnem shodu dne 7. maja je v lepem številu zbranim čebelarjem domačim, od Negove, Sv. Trojice in Sv. Ane kaj praktično pojasnil g. Jan. Jurančič velike koristi čebelarstva in današnji način čebelarenja. Z velikim zanimanjem smo ga vsi poslušali. Shod je poživljalo petje in deklamovanje. Dve deklici sta prednašali pesmi: „Prva pomladna čebela“ in „Pesem o čebeli“. Obenem se je osnovala čebelarska podružnica za Sv. Benedikt, Negovo, Sv. Ano in okolico. Odbor podružnice je sledeči: Kralj Tomaž, čebelar v Ihovi, predsednik, g. župnik Franc Zmazek, podpredsednik, nadučitelj g. E. Blenk, tajnik, Matija Maurič, blagajnik, Jakob Žnojč, odbornik. Želimo podružnici krepkega procvita. Čebelarji, ki še niste udje, pristopite. Vsem čebelarjem čebelarski pozdrav!

Gospodarski shod pri Sv. Vidu bl. Ptuja. V nedeljo, dne 4. junija t. l. popoldne bo gospodarski shod pri Sv. Vidu poleg Ptuja. Dnevni red in govornike naznamo prihodnjic.

Bralno društvo za ljutomesto okolič je imelo svojo Besedo dne 21. t. m. v veliki dvorani g. Iv. Kukovca. Udeležba je bila primeroma številna. Uvod k Besedi je naredil pevski zbor „Slovenskega pevškega društva“, zaorili so po veliki dvorani navduševalni zvoki Volaričeve skladbe „Kvišku bratje“. Predsednik društva, gosp. kaplan Jan. Kociper, je navzoče srčno pozdravil ter jim izrazil zahvalo za njih naklonjenost napram društvu. Sledil je prvi govor: „Tisk, najnovejša velevlast“. Na podlagi izreka: „Največji zmagovalci in najmočnejši vladar zemlje je tisk,“ kakor je klical lani, dne 11. septembra bivši avstrijski ministrski predsednik, dr. pl. Koerber, na devetem mednarodnem časnikarskem shodu na Dunaju, je govornik (gosp. kaplan J. E. Kociper) podal razvoj tiska od prvih neznatnih poskusov do novodobne mednarodne sile tiska v naših časih. 20. stoletje se opravičeno imenuje papirnata doba, saj je res tisk, papir danes sveta vladar. Danes je tisk velevlast, a ne le najnovejša, marveč prva velevlast, kakor je lani na Dunaju trdil deželni maršal Schmolck. Mnogo mogočnejši vpliv kakor znanstveno slovstvo ima dnevno časopisje, ki nudi v zanimivi obliki novice, česar nikdo ne bi čital v učenih razpravah. Zato je časopisje velika struga, skozi katero teče reka resnice, ki napaja in oživlja ukaželjne in resnicoljubne duhove, ali pa pogubna reka laži, napačnih načel in krivih nauk, v kateri se potapljuje neiskusni in neprevidni čitatelji. Ker si danes milijoni in milijoni kupujejo v časnikih prepričanje in mnenje o vseh pojavih v javnosti, kakor vsakdanjega kruha pri peku, zato se je časopisje povzpelo v silo, pred katero se klanjajo najvišje glave, knezi in državniki, ter se čisto z velikanskimi denarnimi žrtvami poganjajo za njeno naklonjenost in pomoč. Govornik je nadalje razlagal o numerični sili in vsled uporabe tehničnih pridobitev brzem razširjanju te velike armade. Opozarjal je, koliko dobrega lahko povzroči dober tisk vsepovsod, nasprotno pa koliko gorja stori slab tisk v zasebnem in javnem življenju. V novejšem času se širi protialkoholno gibanje, ki je gotovo velikega pomena, a vsekakor je zatiranje slabega tiska večjega pomena, ker hoče zamoriti vir grozovitega, hlapčevega strupa. Po svojih skromnih močeh deluje tudi „Bralno društvo“ v povzdigo izomike svojih članov, ampak kolikor možno zatira slabi tisk in ga nadomestuje z dobrim. V Avstriji se pripravljajo novi tiskovni zakon,

ki bo dovolil prosto kolportajo. Vsled tega je potrebno, da delamo z združenimi močmi, da smo pripravljene s krepkim odporom, ko se vrže med naše ljudstvo strupeno berilo, da se nas ne bode očitajoče povpraševalo: „Custos, quid de nocte? — Nato je mladenič Ignac Lipovec lepo in razumljivo prednašal S. Gregorčičevo pesem; „Naš čolnič otmimo!“ Deklamator je žele zasluženo pohvalo. G. kaplan Škamljec je govoril o „alkoholu, rak-rani na telesu slovenskega naroda“. Lepa je slovenska dežela, a žal vedno bolj se širi tujec na njej. Vzroki so razni. Med drugimi je zlasti alkohol zaklet sovražnik našega ljudstva. Vsled nezmernega zauživanja alkoholnih pijač se širi splošna oslabelelost, duševna in telesna, ki je poseben znak naše dobe. Duševno in telesno oslabelelost narod pa nima obstanka. Alkohol pa izroča tudi narodno posest, krasne vinske gorice, žitorodno polje, tujcem v roke. „Za tujca to polje rodi, za tujca se tržan poti, tujec uživa cvet in sad!“ — Bodimo v resnici dobri rodoljubi — s treznostjo pokažimo, da iskreno ljubimo svoj rod. Ako smo vedno trezni, bomo tudi duševno in telesno krepki, in tujec nam ne bo gospodoval! — Navdušeno je občinstvo pritrjevalo govorniku! Za njim je mladenič L. Kociper prednašal A. Hriberjevo pesem: „Pastirček Miha“, ki v šaljivi obliki ponuja zlat nauk. Prvikrat je društvo predstavilo občinstvu dva mladeniča, a deklamovala sta tako dobro, da se je zadovoljstvo bralo vsem iz obraza. Prav tako! Mi mladi — mi gremo naprej! Ker bralno društvo nima pevškega zbora, je slovensko pevsko društvo drage volje ugodilo prošnji, da naj iz prijaznosti sodeluje. Pod vodstvom marljivega g. pevovodje Fr. Zacherla so peveci graciozno in precizno izvajali pevske točke med govori in deklamacijami. Občudovali smo krepko finočo sopranov in altov, mogočne glasove tenorov in basov. Slovenskim pevkam in pevceem gre gotovo vse priznanje in zahvala za nenavadni užitek. Veliko je skrbel za razvedrilo g. dr. K. Grossman, ki je občinstvo zabaval s svojim velikim gramofonom. V komadu „Prekrasna si!“ je sopranoistinja, gđe. Elza Repič, s svojim nežnim a krepkim glasom izborna tekmovala z gramofonom. V prosti zabavi se je po dražbi nabralo 39 K v društvene namene. V kroniki bralnega društva se mora častno zaznamovati ta Beseda, ki je res dobro vspela in je izobraževalne nauke združila s prijetnim razvedrilom, utile cum dulci!

Žiče pri Poljčanah. Veselica, katera se je priredila v nedeljo 21. maja t. l., se sme prištevati najlepšim prireditvam, kolikor smo jih doživeli v Žičah. Kako se je ljudstvo zanimalo za to veselico, nam spričuje dejstvo, da je bila prostorna šolska soba do zadnjega kotička polna. Častno število ljubih gostov iz Konjic, Spitaliča, Dramelj, Ponikve, Loč, Št, Jerneja in drugih sosednih župnij, nas je presenetilo ta dan. Kar se tiče igre „Lurška pastarica“ moramo vse le pohvalno omenjati. Nastopili so vsi igralci jako samozavestno in lepo, da smo jih vsi občudovali. Prvič so tudi nastopili pri tej veselici žiški tamburaši. Vse točke so izvajali izborna pod vodstvom gospoda Jakoba Kosarja, župnika v Žičah. Žičani smemo res biti ponosni, da imamo v naši sredini tako delavnega in za vse dobro vnetega gospoda župnika. Ponosni pa smemo tudi biti na naše mlade igralce, ki žrtvujejo v kljub telesnemu naporu delu svoje duševne moči v povzdigo glasbe in prijetnih iger v čast občine, v procvit slovenske naše domovine. Želimo le, da bi imeli še večkrat priliko tako imenitno se zabavati, kakor smo se v nedeljo dne 21. majnika.

Katoliško slovensko politično društvo na Teharjih priredilo je dne 21. maja t. l. ob 4. uri popoldne svoj izvanredni občini zbor pri Sv. Lovrencu pod Prežinom v prostorih g. Franca Kompšek. Udeležba je bila mnogobrojna. Kot prvi govornik je nastopil g. dr. Fr. Štor iz Teharij, ki je razlagal, kako se deluje v sedanjem državnem in de-

želnem zboru. Nato je predaval Miha Levstik, učitelj na okoliški šoli v Celju, o sadjarstvu kaj več zanimivega in tudi obljubil, o priložnosti o tem še kaj več govoriti. Na posled je govoril č. g. kaplan Ivan Čemazar iz Teharij o veliki koristi političnega bralnega društva in navduševal zbrano občinstvo, da bi vsi tisti, ki še niso udje političnega društva, k njemu pristopili. Pristopilo jih je 33. Pri vseh treh točkah je sledilo občinstvo z velikim zanimanjem predavanju, za kar so želi čast. gospodje govorniki občino zahvalo.

Gospodarske stvari.

Mednarodni ribiški shod. Letos bo na Dunaju shod prijateljev in gojiteljev ribištva iz vseh držav. Shod ima nalogo, da razpravlja in stori sklepe, ki so v zvezi z ribištvom pri nas in v drugih državah. Gotovo bo imel ta shod pomen v znanstvenem narodnogospodarskem oziru, a praktično ne bo mnogo koristil, ker se pri nas nič ne poskrbi, da bi se znanstvene pridobitve v ribištvu zanesle tudi med širje kroge ljudstva, ki se peča z ribištvom!

Gospodarska razstava v Pragi, katero smo tudi mi naznanili, je imela velikanski uspeh. Obiskalo jo je nad 60.000 ljudi. Naval je bil tako velik, da so morali pri treh blagajnah prodajati vstopnice. Na razstavo je prišel tudi poljedelski minister grof Bukoj, katerega je predsednik razstave dr. Miroslav princ Svarcenberg pozdravil v češkem jeziku. Grof Bukoj je odgovoril, da ga veseli sijajni razvoj razstave, ki je bila pred leti še vedno tako majhna, a sedaj je narasla tako mogočno. Visoko ceni upliv, ki ga imajo razstave za napredek narodnega gospodarstva. Ob koneu razstave so se razdelila odlikovanja in nagrade. Ves izobražen kmetski svet v Avstriji se čudi veliki in krasno uspeli razstavi čeških poljedelcev. Mi pa se žalostno vprašamo, kdaj bomo že slovenski kmetje tako daleč? Mi se pulimo za nemščino, kakor majhni otroci za suhe slive, za svoje kmetijske potrebe pa se ne brigamo. In kdo stoji z dušo in telesom ob naši strani? Pri Čehih vidimo najvišje kroge na čelu gospodarskih podjetij. A pri nas? Nimamo grofov in princev, a to ni glavno! Imamo pa toliko gospodov, ki ne delajo nič na narodnem polju, nič na splošno političnem polju, kateri bi torej kot narodno in politično meomadeževani tako lahko korakali na čelu narodno-gospodarskega življenja, nas kmeta vodili ter nam skrbeli za pouk, da bi se znali kmalu tudi sami voditi. Toda nihče se ne gane!

Društvena naznanila.

Iz Ptujске gore. Bralno društvo na Ptujski gori priredi dne 28. majnika ob 5. uri popoldne v gostilni gospe Jagodič društveno veselico. Na vzporeda je petje, igra: „Eno uro doktor“ in tamburanje. Iz prijaznosti sodelujejo hajdinski tamburaši. K občini udeležbi vabi prijazno odbor.

Kat. bralno društvo v Št. Jurju ob juž. šol. predstavlja 1. in 4. junija igre: „Lurška pastarica“! Tudi pelo in tamburalo se bode. Kraj: gostilna Nendi. Začetek ob 4. uri popoldan.

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni priredi dne 28. maja t. j. prihodnje nedeljo v prostorih g. Škarleca veselico, pri kateri se bode predstavljali igri: „Dve materi“ in „Sv. Elizabeta“. I petje ter tamburanje je na dnevnem redu. Vstopnina znaša 40 v. K občini udeležbi vabi odbor.

Club jugoslovanskih agronomov na Dunaju si je izvolil na svojem prvem rednem občnem zboru dne 18. maja 1905 za letni tečaj sledeči odbor: Predsednik: cand. agr. Anton Podgornik, podpredsednik: cand. agr. Djordje Kolarowsky, blagajnik in knjižničar: stud. forest. Jos. Vodopivec, tajnik: Radoelav Kozjek, stud. forest., preglednika: cand. agr. Jos. Zidanšek in stud. agr. Ass. Götz.

Čebelarska podružnica v Dornovi bode imela na binkoštni pondeljek, t. j. 12. junija t. l. zborovanje v šolskih prostorih, pri katerem bode naš slavnoznan potovalni učitelj g. Janko Jurančič predaval o umni čebeloreji. Sosedne čebelarje ter tudi druge poseetnike vabi k prav občini udeležbi odbor.

Listnica uredništva: Mozirje: Kakor iz vemo, ni moža podpisanege imena v Mozirju, torej se tudi ne moremo zanesti na vaše informacije. Sicer pa se take reči lažje uredijo brez napadov v časnikih. — Dobje: Ne vemo, koga menite, a urednik mora to vedeti, da vemo presoditi celo stvar. — Sv. Rupert v Slov. gor.: Zaradi poštnega sela se bomo pritožili na poštne ravnateljstvo!